

Koncsek József

Keserű történet a zongoráról

Amikor Szabados György zongoraművész legesleghátsóbbik részén
megtapadt a sarló meg a kalapács,
fuldokolva, görcsösen, fetrengve
visított és röhögött a nézőtér.

(Erdélyi György, a jóbarátja meséli el így az esetet.)

Úgy történt, hogy a nagyhírű és szeretett mester
alacsonynak találta a széket,
tudjátok azt a kis háromlábút,
amelyhez a hangszer művelője ül
ezért aztán a színpal mögött
előtalált hungarocell-darabokkal
magasította meg, hogy jól kézreálljon
a klaviatúra.

(Nekem az jut eszembe, hogy ez olyan ez, mint amikor egy asszony
fekszik gyengéden és kiterülve, „itt vagyok neked, nézd
játsszál rajtam érzőn pergő ujjaiddal”,
aztán hadd zúduljanak a hangok
a gyönyörűséges Bartók-concerto, akár egy felkavargó, elviharzó ménés.)

Jaj, a mester
nagy hevületében
ráfeküdt, szinte belébújt a szent zongorába,
a testbe a fekete-fehér
billentyűk szólaló rendszerébe,

olyan ez, mint az egész világunk,
elrendezve fény és árnyék,
símogatva, ütögetve, előcsalva a lélekkel felszabaduló zenét...

mondom, áhítat és elragadtatás hulláma úszott a terem fölött,
ám akkor a hangszer egyik lába kibicsaklott,

(ugyanis a falusi kultúrotthonban
tégglák voltak egymásra illesztve a zongoraláb helyett),

meglazultak, eldőlték és széjjel-
ugrottak a tégglák,

(persze voltak ott tégglák a nézők közt is, persze
de azok, tudjuk, másféle tégglák),

hát, hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem,
a mester előredőlt,
jobbtérdén s ölében tartva a gyönyörűség

eszközét, és olyan ihletetten játszott,
hogy nem vette észre,
felemelkedtében,

hogy a fenekén ott virít a hungarocellre
festett sarló és kalapács, valamilyen kidobott
pódiumdíszlet darabja, sarló, kalapács,
mondom a színpal vagy a színpalak mögül,

a nézők, a hallgatók először megdöbbenve
meredtek a látványra, aztán akár a sátán kacagása,
kirobbant belőlük a concertóval eggyékeveredő,
szinte zokogó és üvöltésszerű
ordítás és lábdobogás

s az egész mindenség...

miközben a mester térdén és az ölében tartotta,
és ültében zavartan hajlongott az őrjöngő nézőtér felé,

térdén és az ölében tartotta
a hangszert,

a letagadhatatlan Krisztus-pietát.

Nekem talán napraforgók...

Virágfejékké feslettek a nyarak is, meg voltak hegyes-hegyes
virágkönyökök

afféle sarkantyúvirágok,
körül esőpára ült, lócuppanás, röhej volt ott, kirágott
egérzacskók voltak,
olyan is volt aki ilyesmiben gyönyörög,

arról beszéltem neked, Mari, hogy én jobbat akarok mondani
valami aranykaptármeleget
vagy mit... amikor jön a tavasz, magyarul szólva a kikelet,
...elpárolognak az évek nyirkos condrarongyai,

mert nekem talán igenis napraforgók nőnek a karhajlatomon kívül,
nem azok a szabóvarró tanfolyamba való tűpárnák meg ábrák,
amikor a Király maga illesztgette új ruháját,
olvastam az átírt könyvet, láthatóan elég ingerült

módon engedett a bírálóknak,
és a Százévesbe járt ebédelni,
de jött Czine Mihály nagy öleléssel szemináriumra terelgetni,
meg ott volt az a sok Dunára kitárt ablak

,hej, Mari, ha bölcsészemlékeim közt talállak,
szinte véletlen,
tudod, már sokat felejték is, téged nem,
úgy álltal ott, mint én,

lelkes, ártatlan állat.

a jó halála

juhász ferenc, az én irodalmi apám,
borbála napjára.édesanyja névnapjára, ferenc napon halt meg

feri,még arra is vigyáztál,
még arra is vigyáztál,
hogy hozzád szóló szavaimban ilyen csendesen,
és egymásból kibukó lélegző hullámok
beszéljék el ezt, hogy édesanyád névnapjára
mentél el, mentél el hozzá,

feri, ferike,

feri, ferike,
látod, nem jött el a mikulás, nem jött el.

írja ezt neked

(írja ezt neked, te JÓ,
a konccek jó - s.k.-a
a konccek jó - s.k.- a

A, mint a kezdőbetű, kezdő betű.)

Radnai István

Hajnali konok poéma

tenyéryni hazában él a nemzet
e nemzetben otthon vagyok
a dombokon szőlő ősz aranya
ahogy az alföldet átszeli velem a vonat

sárgán bókol az élet
akácok tenyerén guggoló tanyák
rokotalan nyelv mondják
mégis az egész világgal rokon

itthon vagyok otthon
keresztezik az utak egymást keresve
és kergetik egymást a századok
véres vagy leszegett fejjel

nem mi a hódítók
a hódítók e földről szégyenben távoztak
mi egy nyelvet beszélünk
felemelkedésünk ha egy a lélek

kétkelkedhetsz e hazában a haza erejében
ahol a fa gyökeret ereszt
árnyékos erdő
fa és mennyiféle de mind magyar

tüze s nyelve olvasztótégely
föld gyár és ész teremt
kincse a tudás
a nemzet hidd el a kárpátokig terjed

e nemzet nem ismer s nem ismer el

nyelvi határokat ameddig értik
ahol nyelvünk él ott vagy otthon
nekem nem szűk e tenyéryni haza

engem senki sem űzhet el
meg nem alázhat
enyém e föld enyém marad
jöhet száz eszme ezer baljós gondolat

a szomszédhoz is hazalátogatok
él nemzet e hazán őrzik a kárpátok
s benne a mag e tenyérnyi ország
itt dombok laknak és csatamezők

és tudatunkban felkelnek a halottak
ha tudatunk él létezik haza
ebben a hazában vagyok otthon
míg megfér száz eszme ha él az erkölcs

lehet szeretni kell szeretni
tenyérnyi ország s nyílt szívvel fogad a nemzet
akárha ezer szilánkra szakad
más szemmel nézek a világra

nem ellenséget keresek barátokat
békét nem széthúzást háborúkat
nem hordok igát nem hordok nyerget
nevetem a pénzt e díszes koporsókat

nem hódít meg nekem nincs is belőle
reklám profit a szemembe hazudhat
e föld enyém itthon vagyok
siratom a hegyeket s a tengert

siratom de gerincem nem hajtom
a keresztet elbírja elmém és a vállam
itthon vagyok míg a hallom e simuló nyelvet
amíg megért gyermekem s unokám

nem rohanok el nem üzenek hadat divatoknak
engem a történelem tanít nem iskola
gondolatom szabad mert itthon vagyok
e hazában

e hazát s e szent nyelvet őrzöm
eltanulom a más nyelvét hogy értsenek
de magyar vagyok az álmaimban
magyarnak magyart hazának hazát álmodok